مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

بسم الله الرحمن الرحیم

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین

محمود امین‌طوسی

کارگروه پارسی‌لاتک

دانشگاه تربیت معلم سبزوار، آبان ۱۳۸۹

چشم‌انداز

۱ مقدمه
- تاریخچه‌ی سیستم حروف‌چینی تِک

۲ مقایسه
- مقایسه با میکروسافت ورد
- مقایسه با فارسی‌تک

۳ نصب
- راهنما

٤ کار عملی

۵ تشکر

تِک (TEX) چیست؟

یك سیستم حروفچینی است که توسط دونالد کنوث طراحی شده است.

Prof. Donald Knuth

پایه‌گذار تِک: پروفسور دونالد کنوث

- متخصص برجسته علوم کامپیوتر و استاد بازنشسته دانشگاه استنفورد
- تألیف کتاب هنر برنامه‌نویسي کامپیوتر
- شاخه تحلیل دقیق الگوریتم‌ها
- سیستم حروفچیني تِك
- سیستم طراحي فونت متافونت
- عضویت در محافل آکادمیک و جوایز متعدد

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

تِک (TEX) چیست؟

یك سیستم حروفچینی است که توسط دونالد کنوث طراحی شده است.

پایه‌گذار تِک: پروفسور دونالد کنوث

- متخصص برجسته علوم کامپیوتر و استاد بازنشسته دانشگاه استنفورد
- تألیف کتاب هنر برنامه‌نویسي کامپیوتر
- شاخه تحلیل دقیق الگوریتم‌ها
- سیستم حروفچیني تِك
- سیستم طراحي فونت متافونت
- عضویت در محافل آکادمیک و جوایز متعدد

Prof. Donald Knuth

لاتک چیست؟

TEX یک زبان برنامه‌نویسی است که یادگیری و بکار گرفتن آن زحمت دارد.
در سال ۱۹۸۴ لاتک (LATEX) توسط لزلی لمپورت ارائه شد.

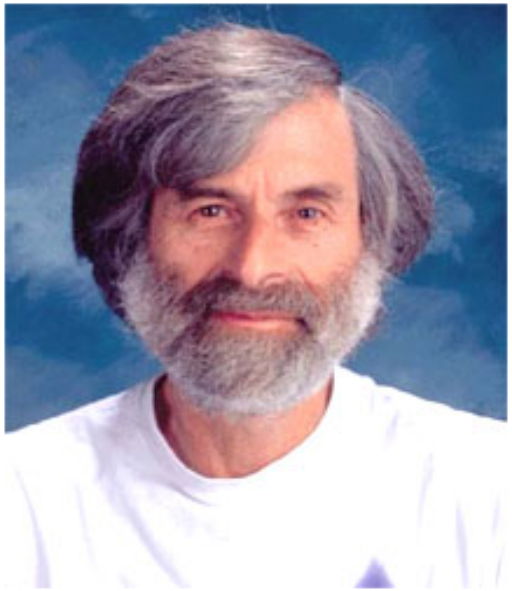

Dr. Leslie Lamport

LATEX

- قالب‌هاي متن مختلف
- امکانات فراوان براي ايجاد فصل‌ها، بخش‌ها
- شاخه تحليل دقيق الگوريتم‌ها
- فهرست مطالب، فهرست راهنما
- فهرست منابع
- ايجاد پيوندهاي مورد نياز براي ساختن اين فهرست‌ها

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

لاتک چیست؟

TEX یک زبان برنامه‌نویسی است که یادگیری و بکار گرفتن آن زحمت دارد.
در سال ۱۹۸۴ لاتک (LATEX) توسط لزلی لمپورت ارائه شد.

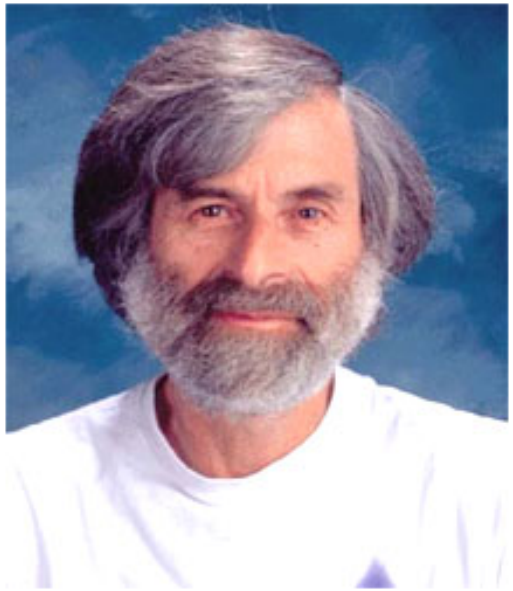

Dr. Leslie Lamport

LATEX

- قالب‌هاي متن مختلف
- امکانات فراوان براي ايجاد فصل‌ها، بخش‌ها
- شاخه تحليل دقيق الگوريتم‌ها
- فهرست مطالب، فهرست راهنما
- فهرست منابع
- ايجاد پيوندهاي مورد نياز براي ساختن اين فهرست‌ها

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

نمونه

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

مثال

```
\documentclass{article}
\begin{document}
Hello, This is my first \TeX\document.
\end{document}
```

خروجی

Hello, This is my first TEX document.

نمونه

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

مثال

```
\documentclass{article}
\begin{document}
Hello, This is my first \TeX\document.
\end{document}
```

خروجی

Hello, This is my first TEX document.

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

Others

- pdfTEX
- pdfLATEX
- XeTEX
- XeLATEX
- LuaTEX

مقایسه با میکروسافت ورد

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

۱ به هم ریختن صفحه‌آرایی در انتقال.
- بین نسخه‌های مختلف
- بین دستگاههای مختلف

۲ فرمولها
- لزوم استفاده از ماوس
- عدم امکان تعویض متن
- ظاهر نازیبا

۳ تصاویر
- محل قرار گرفتن تصاویر
- عدم توانایی در قرار دادن آدرس تصویر
- عدم توانایی در تغییر سراسری مقیاس و اندازه تصاویر

٤ سایرموارد
- مراجع
- الگوریتم
- ارجاعات

مقایسه با میکروسافت ورد

۱ به هم ریختن صفحه‌آرایی در انتقال.
- بین نسخه‌های مختلف
- بین دستگاههای مختلف

۲ فرمولها
- لزوم استفاده از ماوس
- عدم امکان تعویض متن
- ظاهر نازیبا

۳ تصاویر
- محل قرار گرفتن تصاویر
- عدم توانایی در قرار دادن آدرس تصویر
- عدم توانایی در تغییر سراسری مقیاس و اندازه تصاویر

٤ سایرموارد
- مراجع
- الگوریتم
- ارجاعات

مقایسه با میکروسافت ورد

۱ به هم ریختن صفحه‌آرایی در انتقال.
- بین نسخه‌های مختلف
- بین دستگاههای مختلف

۲ فرمولها
- لزوم استفاده از ماوس
- عدم امکان تعویض متن
- ظاهر نازیبا

۳ تصاویر
- محل قرار گرفتن تصاویر
- عدم توانایی در قرار دادن آدرس تصویر
- عدم توانایی در تغییر سراسری مقیاس و اندازه تصاویر

٤ سایرموارد
- مراجع
- الگوریتم
- ارجاعات

مقایسه با میکروسافت ورد

۱ به هم ریختن صفحه‌آرایی در انتقال.
- بین نسخه‌های مختلف
- بین دستگاههای مختلف

۲ فرمولها
- لزوم استفاده از ماوس
- عدم امکان تعویض متن
- ظاهر نازیبا

۳ تصاویر
- محل قرار گرفتن تصاویر
- عدم توانایی در قرار دادن آدرس تصویر
- عدم توانایی در تغییر سراسری مقیاس و اندازه تصاویر

٤ سایرموارد
- مراجع
- الگوریتم
- ارجاعات

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

نتیجه

لاتک خیلی خوب است.

سؤال

آیا می‌توان فارسی تایپ کرد؟

نسخه‌های فارسی

فارسی‌تک، تک‌پارسی و زی‌پرشین

زی‌پرشین (XePersian)

زی‌پرشین یک بسته مخصوص تک است که با همت آقای وفا خلیقی، دانشجوی دکترای ریاضی دانشگاه سیدنی آماده شده و با استفاده از آن می‌توانید از بسیاری از قابلیت‌های سیستم تک برای حروف‌چینی مستندات فارسی خود استفاده کنید.

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

نتیجه

لاتک خیلی خوب است.

سؤال

آیا می‌توان فارسی تایپ کرد؟

نسخه‌های فارسی

فارسی‌تک، تک‌پارسی و زی‌پرشین

زی‌پرشین (XePersian)

زی‌پرشین یک بسته مخصوص تک است که با همت آقای وفا خلیقی، دانشجوی دکترای ریاضی دانشگاه سیدنی آماده شده و با استفاده از آن می‌توانید از بسیاری از قابلیت‌های سیستم تک برای حروف‌چینی مستندات فارسی خود استفاده کنید.

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

نتیجه

لاتک خیلی خوب است.

سؤال

آیا می‌توان فارسی تایپ کرد؟

نسخه‌های فارسی

فارسی‌تک، تک‌پارسی و زی‌پرشین

زی‌پرشین (XePersian)

زی‌پرشین یک بسته مخصوص تک است که با همت آقای وفا خلیقی، دانشجوی دکترای ریاضی دانشگاه سیدنی آماده شده و با استفاده از آن می‌توانید از بسیاری از قابلیت‌های سیستم تک برای حروف‌چینی مستندات فارسی خود استفاده کنید.

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

نتیجه

لاتک خیلی خوب است.

سؤال

آیا می‌توان فارسی تایپ کرد؟

نسخه‌های فارسی

فارسی‌تک، تک‌پارسی و زی‌پرشین

زی‌پرشین (XePersian)

زی‌پرشین یک بسته مخصوص تک است که با همت آقای وفا خلیقی، دانشجوی دکترای ریاضی دانشگاه سیدنی آماده شده و با استفاده از آن می‌توانید از بسیاری از قابلیت‌های سیستم تک برای حروف‌چینی مستندات فارسی خود استفاده کنید.

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
٥ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
٥ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
٥ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
۴ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
۶ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

مقایسه با فارسی‌تک
ضمن قدردانی از زحمات پدیدآورندگان فارسی‌تک

۱ عدم امکان استفاده از فونت‌های روی سیستم.
۲ قدیمی بودن
۳ پشتیبانی
٤ قابلیت استفاده در سیستم‌عامل‌های مختلف
۵ کیفیت خروجی پایین
٦ عدم امکان جستجو در خروجی
۷ توانایی پایین در درج انواع تصاویر
۸ عدم امکان برگشت به سورس از خروجی
۹ عدم امکان استفاده از ویرایشگرهای مختلف
۱۰ ویرایشگر با امکانات کم
۱۱ عدم امکان کپی و انتقال متن بین سایر نرم‌افزارهای معمول
۱۲ موجود نبودن در توزیع‌های معروف تِک

دانلود از سایت و نصب راحت

نمونه

مثال

```
\documentclass{article}
\usepackage{xepersian}
\settextfont{B Nazanin}
\begin{document}
این اولین سند من با زی‌پرشین است.
\end{document}
```

پرسش و پاسخ
از تالار گفتگوی پارسی‌لاتک استفاده کنید:

آشنایی با نرم‌افزار حروف‌چینی لاتک و بستهٔ زی‌پرشین
امین‌طوسی
مقدمه
تاریخچه
مقایسه
مقایسه با میکروسافت ورد
مقایسه با فارسی‌تک
نصب
راهنما
کار عملی
تشکر

پرسش و پاسخ

از راهنمای بسته‌های BiDi و XePersian استفاده کنید:

- Your MikTeX Path/doc/latex/bidi/bidi-doc.pdf
- Your MikTeX Path/doc/xelatex/xepersian/xepersian-doc.pdf

کار عملی

از حضور شما سروران گرامی تشکر می‌کنم.

همه افرادی که در توسعه و گسترش زی‌پرشین سهیم بوده‌اند

مخصوصاً جناب آقای وفا خلیقی،
آقای دکتر مهدی امید علی و آقای مصطفی واحدی،
آقایان سیدرضی علوی زاده، امیرمسعود پورموسی، هادی صفی‌اقدم و
سایر دوستانی که به هر نحو در توسعه و گسترش زی‌پرشین دخیل بوده‌اند.